

lefier

(t)huis!

hét magazine voor huurders van wooncorporatie **lefier**

juli 2016 - **editie Emmen**

speel- en
ontmoetingstuin
Heesakkers

03

Noaberhuus:
antwoord op
elke vraag

05

eten uit
eigen tuin

09

in dit nummer

- 3 tuin Heesackers
- 4 bent u ook zo trots op uw tuin?
- 4 uitgiftepunten tuingereedschap
- 5 Noaberhuus
- 6 'een buurt beleef je samen'
- 7 'hier zijn we veilig'
- 8 woonvoorziening De Panfluit
- 9 eten uit eigen tuin
- 10 nieuwe Woningwet
- 11 voorkom besmetting legionella
- 11 zwarte strepen op het schilderwerk?
- 12 kruiswoordpuzzel

volg ons...

op facebook en twitter

Meld u aan als vriend, relatie of volger:

www.facebook.com/Lefierwonen

www.twitter.com/Lefier_wonen

column duurzaam betaalbaar

Dit jaar vraagt Lefier geen huurverhoging op 1 juli. Betaalbaarheid is een hoofddoel van onze corporatie. De lonen, de pensioenen en de uitkeringen van onze huurders zijn nauwelijks gestegen en soms zelfs gedaald. Als dan wel alles duurder wordt, kom je klem te zitten. En dat willen we niet. De huur is een groot deel van uw uitgaven. Van elke euro die bij u binnenkomt, betaalt u gemiddeld 37 cent aan Lefier en uw energieleverancier, aan huur en energie, aan wonen dus.

U wilt comfortabel wonen en dat kost ook wat. Lefier moet daar de woning voor bouwen en onderhouden en uw energieleverancier moet de energie opwekken, die u gebruikt om uw huis te verwarmen, te verlichten en om te koken. Daarom investeren wij in nieuwe woningen en verbeteren we de woningen zo, dat ze minder energie gebruiken en de energierekening omlaag kan.

Normaal gesproken zijn de huur-opbrengsten en de kosten van die investeringen en het beheer van de woningen in evenwicht. Dit jaar bleek dat we rijker werden, terwijl we toch behoorlijk aan het bouwen en opknappen zijn. En ook dat willen we niet, want het geld dat

u als huurders samen opbrengt, willen we weer besteden aan de volkshuisvesting. Daarom kunnen we volgend jaar meer bouwen en verbeteren en konden we dit jaar de huurverhoging achterwege laten.

Dat blijft onze koers: investeren in duurzaamheid en zorgen voor betaalbaarheid. ■

Lex de Boer

maak het de inbrekers niet te makkelijk

Rond de zomervakantie zijn inbrekers vaak actief omdat veel mensen dan voor langere periode niet thuis zijn. Ideaal om juist in die huizen in te breken. Laat dit u niet overkomen en gebruik de tips van de Rijksoverheid:

- Tip 1: Draai de deur op slot als u weggaat.
- Tip 2: Zorg dat uw huis een bewoonde indruk maakt.
- Tip 3: Sluit alle ramen als u weggaat.
- Tip 4: Laat geen sleutels aan de binnenkant van de deur zitten.
- Tip 5: Haal ladders en vuilcontainers zo veel mogelijk weg.

Kijk voor meer informatie op:

www.maakhetzeniettemakkelijk.nl/woninginbraak.

We wensen u een prettige, zonnige en veilige zomervakantie! ■

speel- en ontmoetingstuin Heesackers verrijking voor Angelslo

Wat doe je met een braakliggend terrein midden in je wijk? Betty Sanders, Maria Bruinings en Hennie Zwart wisten het antwoord wel op die vraag: een tuin maken waar buurtbewoners elkaar kunnen ontmoeten. 'Het is een verrijking voor de buurt', zegt een blije Betty.

Een aantal jaren geleden werden de sterk verouderde huizen aan de Heesackers in Angelslo gesloopt. Het was de bedoeling om er nieuwe woningen neer te zetten. Dat kwam er echter niet van. Een lange tijd lag het terrein braak, tot ergernis van alle buurtbewoners.

'Het gras stond op een gegeven moment een meter hoog', herinnert Betty zich nog. 'Je kon niks doen op dat terrein, behalve de hond uitlaten. Het lag dan ook vol met drollen. Gelukkig wilde Lefier ook ingrijpen en hebben ze de buurtbewoners benaderd.' In 2013 stelde Lefier in de nieuwsbrief de vraag of iemand een idee had voor het stuk grond. Met die vraag wisten Betty, Maria en Hennie wel raad. Alle drie de dames wonen in Angelslo; aan of in de buurt van de Heesackers. 'We hadden gelijk een duidelijk doel voor ogen', zegt Betty.

ontmoetingsplek

Betty, Maria en Hennie vormden van het begin af aan de kerngroep die met grote regelmaat overleg voert met de woningcorporatie. 'Die samenwerking verliep gelijk bijzonder goed. Lefier nam alle tijd voor ons en er werd aandachtig naar onze wensen geluisterd.'

Betty: 'We wilden graag een tuin maken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en een gezellig gesprekje kunnen voeren, of op een bankje kunnen zitten om naar de mooie bloemen en planten te kijken. Ook wilden we graag een speeltoestel voor de kinderen, zodat zij zich lekker kunnen uitleven.' Lefier was enthousiast over de plannen en trok € 25.000 uit voor de realisering ervan.

Betty heeft in het verleden veel gedaan voor de buurt. 'Samen met anderen heb ik een speeltuin gerealiseerd, een buurtbarbecue op poten gezet en een wijkschoonmaak georganiseerd. Maar een buurttuin creëren met al deze onderdelen was wel wat anders. We konden daarom wel wat hulp gebruiken.'

Terra College

En daarom werd de kennis en kunde van het Terra College ingeroepen. Deze Emmense school stelde leerlingen beschikbaar. 'Zij hebben vervolgens drie ontwerpen gemaakt', vertelt Betty. 'Daar konden de buurtbewoners op stemmen. Iedereen had inspraak. Uiteindelijk is er één ontwerp gekozen, met elementen van de andere twee concepten.'

Niet lang daarna, in november 2015, ging de eerste schop de grond in. Wat volgde was een lang proces van graven en bloemen planten. Ondanks dat het er al fantastisch uitziet, geeft Betty aan dat het project nog maar voor vijftig procent gerealiseerd is. 'Er moet nog wel het een en ander gebeuren. Zo moeten de bankjes en het klimrek geplaatst worden. En extra ondersteuning daarbij is altijd welkom.'

zelfredzaamheid

De buurtbewoners zijn zelf verantwoordelijk voor de tuin. 'Het moet natuurlijk schoon blijven, maar ook het onderhoud ervan moeten we zelf doen. Iedereen is welkom om hierbij te helpen: jong en oud, man of vrouw, autochtoon of allochtoon. De buurt zijn wij en samen zorgen we ervoor dat deze mooie tuin een fantastische ontmoetingsplek wordt en blijft.' Iedereen is al heel enthousiast over het project. 'Dat doet ons goed', zegt Betty. 'We zijn er dan ook erg trots op. Ik zie het echt als een nalatenschap voor deze buurt en ik zal bij de opening ook vast wel een traantje wegpinken als ik iedereen zie genieten.' ■

bent u ook zo trots op uw tuin?

Doe dan mee aan onze tuinactie en stuur een foto van (een deel van) uw tuin naar ons op!

Dat kan per e-mail naar communicatie@lefier.nl, per post naar Postbus 7104, 9701 JC Groningen of plaats uw foto op onze Facebookpagina. Onder de inzendingen verloten we een tuinbon.

Moet u uw tuin nog netjes maken of wilt u nog iets veranderen aan uw tuin? Doe dat dan snel. U kunt tot 31 juli een foto sturen.

tips

Om het tuinieren wat gemakkelijker te maken hebben we een aantal tips voor u op een rijtje gezet:

- **Tip 1:** Schoffel uw tuin bij droog weer regelmatig, het liefst na een regenbui omdat het onkruid dan opnieuw gaat kiemen;
- **Tip 2:** Maai het gras niet te kort. Kort gras heeft meer kans op uitdroging en slijtage. De droogte kan zorgen voor kale plekken en vervolgens hebben onkruid en mos vrij spel;
- **Tip 3:** Geef uw planten bij voorkeur 's morgens vroeg water of anders aan het eind van de dag. De waterdruppels zijn als het ware een vergrootglas en zorgen er voor dat er brandplekken ontstaan op uw planten. Daarnaast verdampt het water vrijwel direct als de felle zon er op staat, hierdoor drogen de planten juist uit in plaats van dat ze het water opnemen.

Wilt u graag uw tuin netjes onderhouden maar heeft u daar het gereedschap niet voor? Lefier heeft in sommige wijken een uitgiftepunt voor tuingereedschap waar u gratis het benodigde tuingereedschap kunt lenen.

uitgiftepunt Klazienaveen/Zwartemeer, Angelslo en Emmerhout

wat kunt u lenen?

Groot gereedschap zoals grasmaaiers, kruiwagens of verticuteermachines. Maar ook klein materiaal zoals een snoeischaar, schep, zaag, schoffel, hark of verlengsnoer. Dit kunt u allemaal gratis lenen bij het uitgiftepunt.

hoe werkt het?

U kunt contact opnemen met de beheerder van het uitgiftepunt in uw wijk. Met hem/haar kunt u een afspraak maken over het ophalen en terugbrengen van het gereedschap. Het lenen kost niets. Soms wordt een kleine borgsom gevraagd. Deze borg krijgt u terug als u het gereedschap inlevert.

uitgiftepunt in Klazienaveen/ Zwartemeer

Adres: Meridiaan 36A. Iedere werkdag telefonisch bereikbaar tussen 08.00 en 16.00 uur via Buurtsupport, Gerrit Goeree: 06 - 15 27 04 52.

Emmen, Angelslo

Adres: Tammingecamp 74a. Iedere werkdag bereikbaar op telefoonnummer 06 - 18 49 44 97.

Emmen, Emmerhout

Adres: Lemzijde 87. Iedere werkdag telefonisch bereikbaar tussen 10.00 en 15.00 uur via bewonerscommissie Op Eigen Houtje: 0591 - 22 92 82

Noaberhuus: antwoord op elke vraag

Wat doe je als je rollator stuk is? Wie kan je helpen met het vervoer naar het ziekenhuis? Waar vind je een tuinman voor het zware spitwerk? Wie bel je als je verdwaalt in het oerwoud aan regels en instanties in de zorg? Het antwoord is: het Noaberhuus. Tenminste, als je in Emmer-Compascuum, Emmer-Eferscheidenveen, Foxel-Scholtenskanaal, Nieuw-Weerdinge, Roswinkel, Weerdinge of Nieuw-Dordrecht woont.

vraag

In het Noaberhuus is de vraag het uitgangspunt. Wim: 'Het maakt niet uit waar het over gaat, er is altijd wel een partij in ons bestand die kan helpen. Laatst belde een mevrouw die al anderhalf jaar bezig was om zorg te regelen voor haar bedlegerige man. Ze wilde haar familie in het westen bezoeken. Het lukte haar niet om de weg te vinden in het oerwoud van regels en instanties. Wij hadden na vier telefoontjes de partijen om de tafel.'

sociaal team

Dorpenzorg maakt samen met (onder meer) Lefier deel uit van het sociaal team in het gebied. Jan: 'Onze beheerders zijn door de andere organisaties opgeleid om het spreekuur van sociaal team De Monden te draaien. Lefier heeft een eigen spreekuur, maar via het Noaberhuus komen natuurlijk ook wel eens vragen binnen waar Lefier het antwoord op heeft. Dan brengen we de vragensteller met Lefier in contact of verwijzen we naar het spreekuur.'

Inmiddels zijn bijna 90 organisaties aangesloten bij het Noaberhuus, van huisartsen en thuiszorg-organisaties tot politie en woningcorporaties. Wim: 'Als je bedenkt dat er in Emmen meer dan 300 organisaties zijn die zich met de een of andere vorm van zorg bezig houden, dan weet je dat er nog werk aan de winkel is.'

Lefier

Manager gebiedsteam André de Vries van Lefier is blij met organisaties zoals Dorpenzorg. 'Het is goed dat er initiatieven vanuit bewoners zijn om ervoor te zorgen dat ook bewoners met een zorgvraag in het dorp kunnen blijven wonen. Onze zorg is wel de bereidheid van bewoners om zich in te zetten voor vrijwilligerswerk. We roepen bewoners dan ook op een steentje bij te dragen'.

Meer weten?

Kijk op www.dorpenzorg.nl ■

Het Noaberhuus is een initiatief van de stichting Dorpenzorg en draait geheel op vrijwilligers (op jongerenwerker Kim de Vries na). Jan Schoonbeek en Wim Katoen zijn mannen van het eerste uur. Vanuit hun betrokkenheid bij de erkende overlegpartner in Weerdinge en Nieuw-Weerdinge kwamen ze een paar jaar geleden tot de conclusie dat er iets moest gebeuren om oudere bewoners met een hulpvraag te ondersteunen.

langer thuis

'In 2012 spraken we binnen Dorpsbelangen over hoe we mensen zonder werk toch betrokken konden houden bij de maatschappij' vertelt Jan. 'De gedachte was dat zij zich als vrijwilliger in zouden kunnen zetten in bijvoorbeeld de sporthal of het wijkgebouw. In diezelfde periode begonnen ook de ontwikkelingen in de zorg. Mensen moesten steeds langer thuis wonen, maar dat kan lang

niet altijd zonder hulp en ondersteuning. Al snel ontstond het idee om vrijwilligers, instellingen en organisaties bij elkaar te brengen.'

Noaberhuus

Wim: 'We spraken met verschillende partijen over wat we voor elkaar zouden kunnen betekenen, van De Zonnebloem tot Icare, en we kregen de handen heel snel op elkaar.' De samenwerking leidde tot het Noaberhuus: één laagdrempelige ingang voor bewoners met een hulpvraag, gevestigd in wijkgebouw of dorpsshuis. Inmiddels zijn er al drie 'Noaberhuuzn', elk met een eigen beheerder. 'Ieder Noaberhuus staat op zichzelf', zegt Jan. 'Zo houden we het overzichtelijk. Maar achter de schermen zijn we één club. Als iemand in Weerdinge een vraag stelt, kan het dus zijn dat het antwoord uit Roswinkel komt.'

'een buurt beleef je samen!'

straat in beeld

Het derde pleintje rechts van de Laan van de Marel ligt er keurig bij, maar dat gaat niet vanzelf. Elk jaar steken bewoners de handen uit de mouwen op de gezamenlijke schoonmaakdag. 'Als het er netjes uitziet, blijft het ook netjes', weet Cees van Opdorp.

Iedere laatste zaterdag in augustus wordt het plein flink onder handen genomen. Het gras tussen de tegels verdwijnt, onkruid in de perkjes wordt gewied, achter de schuren wordt opgeruimd. 'De eerste keer moest Area met een vrachtwagen met grijper komen om alle troep mee te nemen. Nu staan er twee rolcontainers en die komen lang niet vol', zegt Cees.

oliebollen

Cees is bewoner van het eerste uur (sinds 1969) en een van de leden van de bewonerscommissie 'Ons plein 3e erf rechts'. Naast Cees bestaat de

bewoners commissie uit Anne Pijpker, Harry Janssen, Melanie Hartman, Folkert Aalvanger en Peter Smit (de laatste drie zijn niet bij het gesprek aanwezig). De bewonerscommissie is al meer dan 15 jaar actief. Bewoners steken niet alleen samen de handen uit de mouwen, maar vinden elkaar ook bij feestelijke activiteiten, zoals het jaarlijkse Sinterklaasfeest, de zomerbarbecue en niet te vergeten het oliebollen en spekkendikken bakken op oudejaarsdag.

glühwein

Anne: 'Een paar jaar geleden hebben we via 'Idee voor je buurt' grote tenten aangeschaft. Die gebruiken we onder meer voor dit soort gelegenheden. Vaak komen mensen zelf ook met lekkernijen aanzetten. Glühwein en chocolademelk erbij, en het feest is compleet!' Soms krijgt de commissie het verzoek om een aantal oliebollen op een bepaald adres af te geven. 'Dat doen we niet', zegt Cees. 'Het is vooral een sociaal gebeuren!'

leefbaarheidsfonds

De jaarlijkse schoonmaakdag wordt bekostigd met bijdragen van o.a. Lefier. Ook zijn bedrijven soms bereid om een bijdrage te leveren aan activiteiten. Anne: 'Van de toenmalige C1000 hier in het winkelcentrum kregen we heel vaak producten. Ik kwam er een keer voor koffie en koekjes, en toen zei de eigenaar: waarom kunnen we niet de hele dag sponsoren?'

goede contacten

De bewonerscommissie bemoeit zich uitsluitend met de fysieke woonomgeving rondom het pleintje. 'Wij komen niet achter de voordeur', benadrukt Harry. 'Natuurlijk zijn er ook in onze straat wel eens conflicten, net als overal. Dat signaleren we, maar daarmee houdt het dan ook op.' De commissie heeft goede contacten met Lefier, Wijkbelangen, gemeente, Area, wijkagent, Sedna en andere instanties die actief zijn in de wijk. 'Doordat je altijd een aanspreekpunt hebt, kun je zaken snel en in een vroeg stadium aanpakken zodat het niet uit de hand loopt.'

sociale winst

Cees: 'Het leuke aan dit werk is dat je investeert in je eigen woonomgeving, en dat levert ook sociale winst op. Op ons pleintje kennen en groeten we elkaar.' Anne: 'We sturen een kaartje als iemand ernstig ziek is of in geval van overlijden. En als je hier nieuw komt wonen, krijg je een welkomstkaartje plus informatie over de bewonerscommissie. We gaan niet elke dag bij elkaar op de koffie, maar de sfeer is goed.' Harry: 'We hebben allemaal hetzelfde doel: gezellig samenwonen.' Vandaar ook het motto van de commissie: Een buurt beleef je samen!

www.onsplein-3er.nl ■

‘hier zijn we veilig’

Mahmoud (32) en Rasha Dabaja (28) wonen sinds februari in Zwartemeer met hun dochters Nur, Malak, Eman en zoon Mohammed. Na een hele onrustige periode hebben ze nu eindelijk een plek waar ze kunnen blijven om hun leven weer op te bouwen.

Mahmoud werkte als ijsmaker en koekjesbakker in de horeca in Damascus, Rasha zorgde thuis voor de kinderen. Toen de oorlog uitbrak had Mahmoud niet veel keus. ‘Als ik was gebleven, had ik moeten vechten.’ Mahmoud besloot naar Nederland te gaan. ‘Als ik in Nederland een verblijfsvergunning kreeg, kon ik mijn gezin over laten komen, dat wist ik. Vandaar de keuze voor Nederland.’

status

Met de trein, de boot – ‘meer dan 55 mensen op een boot van 7 meter’ –, te voet en per auto kwam hij uiteindelijk in Ter Apel aan. Van daar ging het naar Dronten, Doetinchem en Valkenswaard. Vorig najaar kreeg hij een verblijfsstatus en kon hij een aanvraag indienen om zijn vrouw en kinderen over te laten komen. In januari was het zover. Geld voor de vliegtickets leende Mahmoud bij vrienden en familie. Nu is het gezin Dabaja weer herenigd.

kennismaken

Vanaf het moment dat ze een woning toegewezen kreeg, moesten er dingen geregeld worden. Huisarts, verzekeringen, school, om maar wat te noemen. Ook moest het huis nog worden ingericht. Vrijwilliger Michel van Vluchtelingenwerk hielp het gezin op weg. Toen het stof wat was neergedaald, ging Mahmoud samen met Michel bij alle bureaus langs om hen uit te nodigen voor een ‘kennismakingsfeestje’. ‘Dat was heel gezellig. Bijna iedereen was er. We hadden lekkere hapjes gemaakt en ook de kinderen wisten elkaar al snel te vinden.’

grote steun

De bureaus zijn een grote steun voor Mahmoud en Rasha. ‘Ze boden direct hun hulp aan en ze brachten kleren voor de kinderen en andere dingen die we goed konden gebruiken. Als er iets is, kunnen we altijd bij hen terecht’, zegt Rasha. ‘En Mahmoud heeft samen met een buurman de kippenren in de tuin gemaakt.’ Dorpsgenoot Danny kwam zo’n 20 jaar geleden vanuit Palestina naar Drenthe, vertelt Mahmoud. ‘Hij spreekt Arabisch en Nederlands. Hij helpt me als ik er niet uit kom met de post.’

school

Mahmoud en Rasha staan op de wachtlijst voor de inburgeringscursus. Ondertussen

krijgen ze alvast Nederlandse les van een gepensioneerd lerarenechtpaar uit Zwartemeer. De kinderen gaan vanaf het begin dat ze in Zwartemeer wonen naar de basisschool. ‘Ze vinden het fantastisch. Als ze wakker worden, willen ze er zo snel mogelijk naar toe. Vakantie? Dat is vooral heel jammer!’

veilig

‘We hebben het echt heel goed hier’, zegt Mahmoud aan het eind van het gesprek. Heel langzaam komt er weer wat ruimte en rust in zijn hoofd. Hij is blij dat hij samen met vrouw en kinderen nu weer kan denken aan het opbouwen van een nieuw leven hier. ‘Hier zijn we veilig. Dat is het allerbelangrijkste.’ ■

Statushouders zijn mensen die in ons land asiel hebben aangevraagd en in het bezit zijn van een (tijdelijke) verblijfsvergunning. Daarmee hebben ze ook recht op woonruimte. Het Rijk geeft gemeenten opdracht om hiervoor te zorgen. Lefier voert samen met andere corporaties deze taak uit voor gemeenten in haar werkgebied.

woonvoorziening De Panfluit

‘welkom bij Lefier!’

Het Open Huis van woonvoorziening De Panfluit in Emmermeer trok veel belangstelling. Op 2 juni namen de 24 toekomstige bewoners voor het eerst een kijkje achter de voordeur. Na de zomer verhuizen ze naar hun nieuwe woonplek. Lefier bouwt De Panfluit in opdracht van Promens Care.

Een enorme poort van felgekleurde ballonnen markeert de ingang van woonvoorziening De Panfluit. Groepjes gasten – toekomstige bewoners, familie, vrienden en andere genodigden – staan op straat te praten, in afwachting van de opening.

uitstraling

De Panfluit bestaat uit 24 appartementen, een aantal gemeenschappelijke ruimtes, slaapruiimte voor begeleiders en een enorme garage op het middenterrein. Ramen lopen door tot aan de vloer. Het complex heeft een vriendelijke uitstraling, met een deels terugspringende gevel van donkere en lichte bakstenen.

welkom

Eén van de sprekers is Sandra van Gaalen, directeur Maatschappelijk presteren van Lefier. ‘De bouw startte vorig jaar juni. Nu, een jaar later, is het bijna klaar. Begin september verhuizen de mensen hier naar toe. Dan gaan ze van deze stapel stenen een plezierige woonplek maken. Het is ook de start van een jarenlange relatie tussen bewoners en ons. Welkom bij Lefier!’

mooie locatie

Dan is het woord aan locatiehoofd Tineke Meijering van Promens Care. ‘De toekomstige bewoners namen het afgelopen jaar regelmatig een kijkje bij de bouw en haalden hier zelfs de krant mee! Nu mogen we dan eindelijk echt naar binnen. Ik weet

dat ze allemaal heel benieuwd zijn. Wij zijn heel blij met Lefier! Dankzij hun medewerking is er nu deze woonvoorziening op een mooie locatie, midden in de samenleving. En nu heb ik genoeg gepraat. Laten we snel gaan kijken!’

gezellig

In de deuropening van een van de appartementen staan Robert en zijn ouders. Robert woont nu in Zweeloo, maar hij kent veel van de andere bewoners van De Panfluit. ‘We hebben samen gevoetbald in het G-team van Angelslo, vandaar. Ik heb er erg veel zin in om hier te wonen. Het wordt vast een gezellige boel!’ Helemaal aan het eind van de galerij inspecteren Rolf en zijn ouders de woning. ‘Ik vind het fantastisch’, zegt Rolf. ‘Er is ruimte voor mijn (elektronische) drumstel en omdat het op de hoek is, heeft de woonkamer veel ramen.’

spannend

Ook Karin en haar twee zussen zijn enthousiast, hoewel een van hen wel een kritiekpunt heeft. ‘De deur van de slaapkamer zit op een onhandige plaats. Nu is er weinig ruimte voor een klerenkast.’ Karin krijgt sowieso een nieuwe bank in haar huis. Ze vindt het allemaal leuk, maar

ook heel spannend. Ze woont al heel wat jaren aan het Vredenveld – ze is een van de eerste bewoners – in Angelslo. ‘De verhuizing naar De Panfluit zal wel even wennen zijn’, aldus haar zus. ‘Maar ik heb er wel zin in!’, zegt Karin.

nieuw

Ook bij Henk mogen we even een kijkje nemen. ‘Ik vind het heel mooi’, zegt hij, ‘maar het moet natuurlijk nog wel ingericht worden.’ Henk woonde altijd bij anderen in en gaat nu voor het eerst echt in zijn eigen huis wonen. ‘Ik krijg bijna alles nieuw!’ Hij kijkt eens om zich heen en zegt dan resoluut: ‘Nee, deze woning is niet te koop!’

veilig

Jolanda Zuidema en haar collega Emiel met (toevallig) dezelfde achternaam zijn twee van de begeleiders die straks 24 uur per dag in de woonvoorziening aanwezig zullen zijn. Zij coördineren het reilen en zeilen in het complex. ‘We hebben er heel veel zin in. De bewoners kennen elkaar al van werk of dagbesteding. Nu wonen ze verspreid door de wijk. Straks woont iedereen hier zelfstandig, maar toch dicht bij zorg en ondersteuning als het nodig is. Dat is een fijn en veilig gevoel. Iedereen is hier heel blij mee!’ ■

eten uit eigen tuin

eetlokaal De Tondel

Veel inwoners van Emmerhout hebben de weg naar het eetlokaal van bewonersbedrijf Op Eigen Houtje gevonden. Geen wonder, want hier kun je lekker en gezellig eten voor een zeer betaalbare prijs. Binnenkort staan ook groenten uit eigen moestuin op het menu.

Naast de voormalige basisschool waar Op Eigen Houtje in gevestigd is, ligt een strook braakliggende grond. Jaap en Siem Meulman zijn samen met Elly, Albert, Ralph, Joop, Harry en Liane bezig om de boel te ontginnen. Als dat klaar is, kan er begonnen worden met zaaien en poten. Eerst aardappelen, want dat is goed voor de grond. En misschien ook al wat sla en bonen, die kun je snel oogsten en iedereen vindt het lekker. Dat laatste is belangrijk, want de groenten uit de moestuin die hier worden aangelegd, zijn voor het eetlokaal van Op Eigen Houtje en eventueel voor de verkoop via bijvoorbeeld een streekproductenmarkt.

ontmoetingsplek

Op Eigen Houtje ging in 2014 van start als initiatief van bewoners van Emmerhout. Het is een bewonersbedrijf van, voor en door wijkbewoners. Er worden allerlei activiteiten georganiseerd, je kunt er bedrijfsruimte huren of een feestlokaal (inclusief catering) als je iets te vieren hebt. Het eetlokaal is een belangrijke ontmoetingsplek voor wijkbewoners. 'In het begin zag je veel mensen alleen aan een tafeltje zitten, nu wachten ze op elkaar en eten ze samen', zegt Jaap.

chili con carne

Het eetlokaal van Op Eigen Houtje heeft een professioneel ingerichte keuken. 's Avonds kan iedereen die 's morgens heeft gereserveerd, aanschuiven voor de warme maaltijd. Jaap: 'Ik heb hier gisteren nog gegeten. Er stond chili con carne op het menu en dat lusten ze bij mij thuis niet.' Elly: 'Ik kom als er erwtensoep is. Dat vind ik heerlijk, maar veel te bewerkelijk om voor mij alleen klaar te maken.'

superdeal

Jaap is bijna een jaar bezig geweest om uit te zoeken wie de eigenaar van de grondstrook was. Hij kwam er uiteindelijk achter dat de grond van Lefier was. 'We hebben regelmatig contact met Marieke Broekhuis en Gerri Botter, de wijkbeheerder van Lefier. Hij berekende wat het aan onderhoud zou kosten als ze de grond in eigen bezit zouden houden. Voor dat bedrag heeft Lefier het hekwerk langs de moestuin betaald. Een superdeal!' Siem knikt: 'Omwonenden zijn ook blij. Mensen die er niets te zoeken hebben en soms overlast veroorzaakten, blijven nu weg.'

biologisch

De moestuin wordt hofleverancier voor het eetlokaal De Tondel van Op Eigen Houtje. Elly: 'We tuinieren zo biologisch mogelijk. Geen kunstmest, maar compost en stalmest. Geen bestrijdingsmiddelen

maar bepaalde planten tussen de groenten om insecten te verjagen.' Jaap: 'Er komen fruitbomen en bessenstruiken, zoals aalbessen en kruisbessen. Ik heb thuis al het een en ander op kweek staan. We willen ook een educatieve tuin zijn voor scholen, met bordjes bij de groenten waarop staat wat het is en mogelijkheid om te plukken en proeven.'

hulp

De tuin trekt veel belangstelling. Buurtbewoners zijn nieuwsgierig naar wat er gebeurt en maken regelmatig een praatje of bieden hun hulp aan. 'Een bewoner bood spontaan een hele lading zwarte grond aan die hij niet meer nodig had', zegt Siem. 'Daar maken we natuurlijk dankbaar gebruik van!' Jaap: 'P. de Jong stelt zijn vrachtwagen ter beschikking en Henk wil wel rijden. Zo draagt iedereen zijn steentje bij.'

gratis tuingereedschap lenen

Voor huurders uit de wijk Emmerhout stelt Lefier gratis tuingereedschap beschikbaar. Het bewonersbedrijf Op Eigen Houtje is beheerder van dit uitgiftepunt. Tuingereedschap nodig? Belt u het bewonersbedrijf tussen 10.00 en 15.00 uur via 0591 - 22 92 82.

ook zin om te tuinieren?

Op Eigen Houtje kan nog wel wat groene vingers gebruiken! ■

nieuwe Woningwet geeft huurders meer invloed

De nieuwe Woningwet die vorige zomer van kracht werd, brengt Lefier, gemeenten en huurders om de tafel. Samen moeten deze drie partijen komen tot afspraken over de prestaties van Lefier voor het komende jaar en de jaren daarna. Voor 1 juli moet Lefier haar activiteiten voor het komende jaar voorleggen aan huurdersvertegenwoordigers en gemeenten. In september is het dan de bedoeling dat de partijen het hierover eens worden.

Lefier heeft voor elke gemeente in haar werkgebied een conceptprogramma opgesteld. Daarin staat bijvoorbeeld hoeveel woningen we willen slopen en nieuw bouwen, wat we gaan doen op het gebied van duurzaamheid en betaalbaarheid en hoeveel we uitgeven aan leefbaarheid. Huurdersorganisaties en gemeenten brengen hier een advies over uit. Op basis daarvan komt Lefier voor 1 juli met een definitief bod dat de drie partijen na de zomer met elkaar bespreken. Nieuw in dit verhaal is dat de huurdersorganisaties vanaf het begin gelijkwaardige overlegpartner van de corporatie zijn.

inbreng huurdersorganisaties

Dit jaar is het de eerste keer dat deze gang van zaken in de praktijk wordt gebracht. Het is voor iedereen nog even zoeken, blijkt wel. Van huurdersorganisaties wordt verwacht dat zij over veel onderwerpen een inbreng geven en dat betekent dat zij er in één klap veel werk bij krijgen. Gemeenten en Lefier moeten er aan wennen dat ze de huurdersorganisaties in een vroeg stadium bij het overleg betrekken. En Lefier moet zijn plannen veel concreter maken.

Astrid Scholtens, bestuursvoorzitter van de Huurdersfederatie (www.huurdersfederatie.nl), Tineke Bos, consulent Huurdersfederatie, en Anne Kwant, voorzitter van huurdersvereniging 't Hurdertje (www.hurdertje.nl) over de nieuwe werkwijze.

Namens alle huurders in Emmen zit Astrid bij het bestuurlijk overleg met gemeente

en corporaties. 'Ons belangrijkste punt is fatsoenlijk wonen voor een redelijke prijs. Dat staat momenteel flink onder druk en dat baart ons zorgen. We zijn nu zover dat we zeggen: als we moeten kiezen tussen duurzaam en goedkoop wonen, dan kiezen we voor het laatste. Misschien moet je eens anders naar nieuwbouw kijken. Niet superdegeelijk bouwen voor 50 jaar, maar sneller en goedkoper en voor een periode van 15 of 20 jaar. Dan kun je ook beter inspelen op de krimp in dit gebied.'

Tineke Bos, consulent van de Huurdersfederatie: 'De nieuwe wet geeft huurders een belangrijke positie. Ze moeten nu zelf in actie komen en wij willen hen daarbij helpen. We zetten allerlei middelen in om mensen actief te betrekken bij wonen en leefbaarheid. We organiseren bijeenkomsten gaan ook spreekuren opzetten zodat huurders ons makkelijker kunnen vinden als ze een vraag hebben.'

► Anne Kwant

Anne: 'Het concept-bod van Lefier hebben we met de Huurdersfederatie doorgenomen. Ons belangrijkste punt is de nieuwbouw. Wat komt waar? Wat wordt gesloopt? Het moet wel leefbaar blijven, we willen geen kaalslag. Dat is in dit (krimp-) gebied heel belangrijk.' De nieuwe werkwijze betekent veel extra werk voor 't Hurdertje. 'Er komt veel op ons af en het is ingewikkelde materie. De ondersteuning van de Huurdersfederatie is zeer welkom.'

'Huurders worden nu serieuzer genomen', zegt Astrid. 'Dat is mooi, maar een gelijkwaardige positie werkt alleen als je over dezelfde informatie beschikt. De Huurdersfederatie heeft als voordeel dat we drie parttime professionals in dienst hebben. Zij ondersteunen, vergaren informatie en geven advies, zodat het bestuur er iets zinnigs over kan zeggen. Voor kleine huurdersorganisaties is dat lastig. De nieuwe werkwijze levert nog niet helemaal op wat het zou het zou kunnen opleveren en dat heeft te maken met informatieachterstand en gebrek aan menskracht.'

Anne knikt. 'Het feit dat we meer invloed hebben op wat Lefier doet maakt het natuurlijk ook interessant om bestuurslid van 't Hurdertje te zijn. Nieuwe leden zijn dan ook altijd welkom! We willen ook graag wat jonge mensen in het bestuur, misschien kun je dat er ook nog bij zetten?' ■

► Astrid Scholtens

voorkom besmetting met legionella

Bent u langer dan een week niet thuis geweest? Dan heeft het water een tijdje stilgestaan in uw woning. Stilstaand water beïnvloedt de kwaliteit van het drinkwater. Lefier zorgt ervoor dat de waterleidinginstallaties voldoen aan alle eisen voor een veilig gebruik van leidingwater. Voor u hebben we tips om de kans op legionellabesmetting te verkleinen.

legionella voorkomen, water laten stromen!

- ▶ Heeft u een tuinslang gevuld met water in de zomer enkele dagen niet gebruikt? Spoel de slang dan eerst door. Hang de slang zonder sproeistuk in een met water gevulde gieter en laat het water vijf minuten stromen. Dit water kunt u zonder problemen gebruiken voor de planten. U kunt er ook aan denken om de tuinslang goed leeg te laten lopen, elke keer nadat u hem heeft gebruikt.
- ▶ Komt u terug van vakantie? Heeft u een week of langer de kranen niet gebruikt? Laat dan alle kranen (warm- en koudwater!) vijf minuten doorlopen. Vergeet daarbij de fonteinkraan in het toilet en de wasmachinekraan niet. Voor de douchekop plaatst u een emmer met water in de douche. Leg de douchekop in de emmer en draai de hete en koude kraan na elkaar vijf minuten open.
- ▶ Heeft u vragen over legionella-besmetting? Kijk op de website www.rijksoverheid.nl/legionella.

legionella

Een legionellabesmetting kun je oplopen als je in aanraking komt met de legionellabacterie. De legionellabacterie komt van nature voor in grond en in water. De legionellabacterie die in het leidingwater voorkomt is niet gevaarlijk als u het water drinkt of er eten mee bereidt. Als de temperatuur van het water tussen de 25 en 45 graden Celsius komt kan de hoeveelheid bacteriën toenemen. Dit kan ook gebeuren bij stilstaand water en kan gevaarlijk zijn voor uw gezondheid. Dit geldt alleen als u de bacterie via de luchtwegen binnen krijgt, bijvoorbeeld via hele kleine druppeltjes waternevel. Verneveling van water gebeurt bijvoorbeeld bij douchen of het sproeien van de tuin. De meeste mensen worden niet ziek van een besmetting. Sommige mensen – vooral mensen die al minder gezond of oud zijn – krijgen griep of een longontsteking. Dit is over het algemeen goed te behandelen met een antibiotica.

collectieve waterinstallaties

Lefier vindt de veiligheid voor haar huurders belangrijk. Dit jaar hebben we ons legionella-beleid aangescherpt.

Al onze complexen met collectieve waterinstallaties inspecteren we extra en waar nodig verbeteren we ze. Bij prioritairere instellingen – instellingen waar het risico het grootst is zoals verzorgingstehuizen – voeren we twee keer per jaar metingen uit en controleren we jaarlijks de zogenaamde keerkleppen, die ervoor zorgen dat het water niet terug kan lopen. Samen zorgen we voor een veilige woonomgeving. ■

zwarte strepen op het schilderwerk?

Dit zijn vaak (lek)strepen die ontstaan door vervuiling die in de lucht zit en die met regenwater over schilderwerk spoelt. De verf die tegenwoordig gebruikt wordt, is beter voor het milieu maar deze hardt minder snel uit waardoor deze strepen kunnen ontstaan.

verwijderen van lekstrepen

Gaat het om lichte vervuiling, dan is reinigen met leidingwater en een

huishoudelijk reinigingsmiddel vaak al voldoende. Bij hardnekkige vervuiling adviseren wij u een sterker reinigingsmiddel te gebruiken, bijvoorbeeld Dasty Ontvetter of Cillit Bang Power Ontvetter. Deze middelen reinigen eenvoudig het oppervlak zonder aantasting van de verf. Belangrijk is wel dat na de behandeling het schilderwerk met schoon water wordt afgenomen. Dit kan overigens pas ruim 6 weken nadat de verf is aangebracht, omdat anders de verf nog niet goed is uitgehard. ■

kruiswoordpuzzel

lefi^{er}

postadres

Postbus 7104 | 9701 JC Groningen

bezoekadres

Hooggoorns 16 | Emmen

telefoon

088 - 20 33 000

ma. t/m vr. van 08.00 tot 17.00 uur

openingstijden kantoor

ma. t/m vr. van 08.00 tot 12.00 uur

('s middags alleen op afspraak)

mail

info@lefi^{er}.nl

website

www.lefi^{er}.nl

Klachten en storingen

CV-storing

Energiewacht 0800 - 03 88

Rioolverstopping

RRS 0800 - 099 13 13

Glasschade

Glastotaal Beheer 0800 - 452 72 34

Gaslekkeg^e of stroomstoring

Nationaal storingsnummer

0800 - 9009

Waterleiding Waterbedrijf Drenthe

0592 - 854 545

Voor bovenstaande klachten en storingen kunt u rechtstreeks contact opnemen met genoemde bedrijven.

colofon

tekstbijdragen Bureau Binnenwerk en

De Kleine tekstschrijver

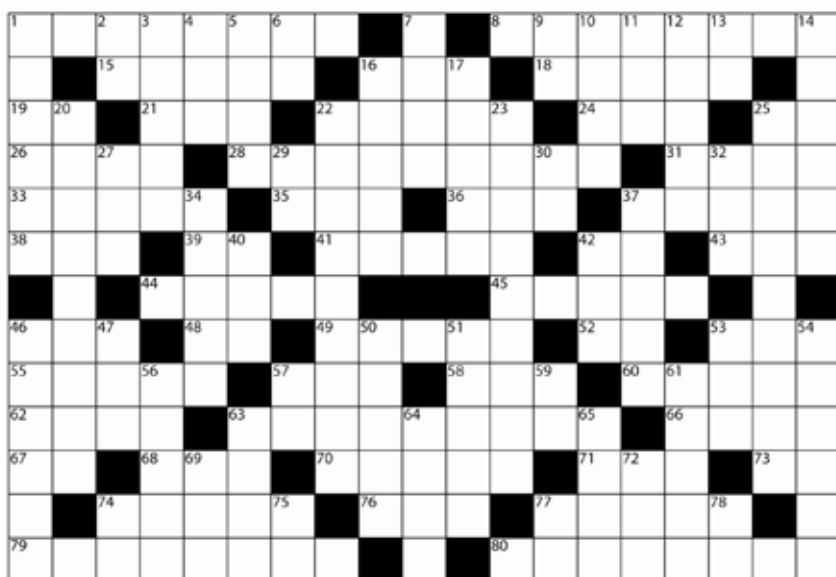
fotografie Jan Anninga

grafische verzorging en lay-out

Initio, Groningen

Staal Communiqueert, Veendam

druk Zalsman, Groningen

horizontaal

1 exploiteren 8 woning 15 waterpartij 16 graad in vechtsport 18 wielervedstrijd
19 geen bijzonderheden (afk.) 21 meertje 22 fabeldier 24 klapje 25 scheikundig element
26 meisjesnaam 28 vogelspin 31 broer van Jakob 33 naaigerei 35 sterrenbeeld
36 Internationaal Standaardisatie Organisatie (afk.) 37 kleur 38 soort springstof 39 getij
41 slijpvlak op edelsteen 42 wiskundig getal 43 pluspunt 44 schoonmaakgerei 45 toorn
46 droog 48 gecastreerde stier 49 uitstekend 52 boksterm 53 halt! 55 ruzie 57 soort
slang 58 uitroep 60 nimmer 62 graansoort 63 korte aardbeving 66 jongen 67 voorzetsel
68 tv-zender 70 gebak 71 troefkaart 73 scheikundig element 74 strijkinstrument 76 Radio
Filharmonisch Orkest (afk.) 77 christelijk feest 79 blunder 80 helemaal.

verticaal

1 dringend 2 televisie (afk.) 3 instemming 4 groet 5 onderkomen 6 bijwoord 7 betrekking
9 klein kind 10 rekening 11 soort scheepstouw 12 plaats in Zuid-Holland 13 lectori salutem
(afk.) 14 vrouw wiens man is overleden 16 treurspel 17 staat 20 alcoholische drank
22 paardensport 23 reddingsorganisatie 25 eiland in de Indische oceaan 27 vochtig
29 voertuig 30 lichamelijke oefening (afk.) 32 vruchtvocht 34 opslagplaats 37 drinkfles
40 woud 42 teer 46 kwetsuur 47 verhoogde noot 50 militair detectiesysteem 51 over-
dreven mannelijk 53 plaats in Noord-Brabant 54 sporter 56 val 57 scheikundig element
59 stop! 61 armholte 63 soort vetplant 64 kluis 65 zuivelproduct 69 speelgoed 72 huffer
74 Verenigde Staten (afk.) 75 scheikundig element 77 scheikundig element 78 direct.

13	31	41	36	26	50		44	70	12	4	24		74	61	48	68		45	61	78	31	10
----	----	----	----	----	----	--	----	----	----	---	----	--	----	----	----	----	--	----	----	----	----	----

Neem uit de kruiswoordpuzzel de letters over op de antwoordbalk. De overblijvende letters vormen een zin. Stuur deze zin naar communicatie@lefi^{er}.nl of naar Lefier, ter attentie van communicatie, postbus 7104, 9701 JC Groningen. Vergeet niet uw naam en adresgegevens te vermelden. Onder de goede inzendingen verloten we vier tuinbonnen van € 30,-.

Prijswinnaars kruiswoordpuzzel

De oplossing van de kruiswoordpuzzel in ons vorige bewonersblad is 'Kerststal'. Onder de 350 inzendingen hebben we vier boodschappenpakketten verloot. Ze zijn gewonnen door:

[M.H. Sturre \(Emmen\)](#),
[A.F.C. Enninga \(Musselkanaal\)](#),
[H. Bakker \(Sappemeer\)](#),
[Y. Blaauw \(Groningen\)](#)

Prijswinnaars gefeliciteerd!

De folie waarin het magazine wordt verzonden is 100% biologisch afbreekbaar.